

A fővárosi okmánybélyeg

Öröm mindannyiunk számára, hogy az utóbbi években újra éledt a Madarak, Fák, Erdők napja hasznos mozgalom, az iskolák, a fiatalok számára. Fontos, hogy már gyermekkorban kezdődjön el az értelmes természet- és környezetbarát szellemű nevelés, amely elkíséri az embert az élete folyamán.

A Budakeszi Vadasparkban már évek óta sikeresen rendezik meg a Napot, sok hasznos ismeretre tesznek szert a résztvevők, gyarapítva a természetvédelmi ismereteiket. A Vadasparkba látogatók általában már természetismeretők, de a városban, a környékben lakók ha kimennek a parkokba pusztítás és rongálás nyomait hagyják maguk után.

Ezért úgy határozott a Zöld Kereszt Egyesület, hogy a budapesti Városligetben szervez Madarak, Fák, Parkok Napját, ráirányítva a figyelmet az Európa-szerte híres, páratlan értékű fás növényekre, fasorokra és köztéri szobrokra.

A Fővárosi Kertészeti Rt. örömmel vette a kezdeményezést, elkezdtek a szervezést a környék iskoláival, intéz-

ményeivel. Az Rt. kért, hogy keressem fel a Fővárosi Polgármesteri Hivatal Környezetvédelmi Osztályát a rendezvény támogatása ügyében.

Már vagy a tizedik telefonhívás után a titkárnő azt javasolta, hogy reggel nyolc órára menjek be és talán tud fogadni az osztályvezető pár percre. És a 75 éves ősz hajú erdész, aki 40 évvel ezelőtt erdőművelő volt a Budapesti Erdészetnél, sok hektár erdőt telepítettünk, beállít a programmal, a meghívókkal. A fiatal osztályvezető az előszobában rám mutat és kérdezi: miért vagyok itt? Elmondom, erre ott állva kihúzza a meghívóból az osztály nevét és azt mondja, hogy okmánybélyeggel adjak be egy helyfoglalási kérvényt ... akkor megtarthatjuk a Madarak, Fák Napját.

Tudja mit, osztályvezető úr! Majd ha a politikai rendezvény sok tonnát szemetelőd, a hajléktalanok és kutyások és rongálók is kérnek helyfoglalási engedélyt, akkor én is megírom!

Budapest a világon a második főváros, amelynek a közigazgatási terü-

letén 8 ezer hektár erdő terül el, páratlan érték, közjóléti szerepe felbecsülhetetlen. És így viszonyul a Környezetvédelmi Osztály a természeti értékek megőrzéséhez, védelméhez.

Hihetetlen méreteket öltött a fővárosban és környékén a szemetelés, a rongálás a zöld felületekben, az erdőben és a fasorokban. A budai oldalon a lakóparkok már felfalják az erdőt, a zöldterületet, nem törődve védett növényekkel, állatokkal. A pesti oldalon a „zöld beruházások során” értékes területek esnek áldozatul, Dunavarsány térségében a helybeliek szinte már a testükkel igyekeznek megvédeni egy erdőfoltot, egy fasort a nagymértékű kavicsbányászattól. Nagy harcot kell vívnunk a féktelen lobbival szemben.

A fenti esetek bizonyítják, hogy az erdészeknek szorosabban kell együttműködni a természetvédelemmel a természeti érdekek védelme érdekében.

Napjainkban is aktuális Vergilius kétezres éves aforizmája: Tu quoque intantum transmittite nepotibus umbram! Te is érintetlenül add át unokáidnak a fák árnyékát!

Köveskúti György

Könyvismertetés

Király G. /szerk./: A Soproni-hegység edényes flórája. Flora Pannonica különszáma. II. évf. 1. füzet 1-507. o.

A terjedelemre és a benne foglalt ismeretanyag bőségére nézve is hatalmas munka négy erdész-botanikus (*Csapody István, Király Gergely, Szmorad Ferenc és Timár Gábor*) műve. Megjelenésének időszerűségét az adja meg, hogy a vasfüggöny és a határovezet miatt korlátozott mozgási lehetőségek után megnyílt az út olyan területek alaposabb megismerésére, amelyeket a korábbi körülmények miatt alig vagy csak nehézkesen lehetett kutatni. A politikai viszonyok enyhülése után az is lehetővé vált, hogy a szerzők a hegyvidék osztrák oldalának flóraadatait is megismerhessék, elsősorban *H. Niklfeld* professzor jóvoltából. A most már teljesebbé vált feltárás első sorban a közelmúltban elhunyt kiváló soproni botanikusnak, *Csapody István*nak állít emléket, amennyiben életműnek is mondható gyűjtésének eredményeit is felhasználta a szerzőtársak. *A Bartha Dénes* kezdeményezésére elkészült kötet a Fertő-Hanság Nemzeti

Park hathatós támogatásának köszönheti létét.

Bevezető fejezeteiben a soproni flórakutatás történetét olvashatjuk, majd rövid ökológiai ismertetés után (geológia, klíma, vízrajz, talaj) a vizsgált térség hazai növényföldrajzi felosztás szerinti besorolását tanulmányozhatjuk. Ezt követi a terjedelemben is legjelentősebb, az előforduló növényfajok egyenkénti bemutatása részben helyszíni feljegyzések, részben herbáriumi példányok alapján. Utóbbiakat a korábban szokásos latin nyelvű cédulázás megjelölései szerint.

A könyv lapjait forgatva az ifjúkori emlékeink élednek újra, amikor az egyetemi oktatásban a II. év nyári félévében teljesnapos növénytan gyakorlatok voltak a tanrendben, alkalmat nyújtva arra, hogy a Növénytan Tanszék professzora, *Fehér Dániel*, és elmaradhatatlan Hanzl kutyájának vezetésével az oktatógárda – az áldott emlékü Lajos bácsi (*Kiss Lajos* botan. kerti vezető), Jolán néni (*Borosné Murányi Jolán*), továbbá *Genesi László, Gyurkó Pál* és *Manninger Ernő* tanársegédekkel együtt – megismerhessük a soproni flóra fontosabb tagjait, elsősorban a fafajo-

kat és ezeket természetes környezetükben láthassuk. Az ilyen gyakorlatok jó íze most is megmaradt bennünk, mert ifjúkorunk jókedvű bohóságait is eszünkbe idézi. A most megjelent mű elmélyült és alapos munka eredménye, méltó büszkesége a soproni erdészeti oktató- és kutatómunkának, színvonalas feldolgozással illeszkedik a hazai flóraművek sorába.

Bírálatként legfeljebb annyi megjegyzés kívánczik ide, hogy a korszerű növénytan rendszerezés szabályai szerint bemutatott növények előfordulási helyéről jórészt csak topográfiai eligazítást találunk, a termőhelyi vonatkozások és növénytársulástani kapcsolatok bemutatása szűkebbre sikerült. No de, ez a megjegyzés helyet ad fiatalabb tehetségek munkálkodása számára, enélkül is gazdagabbak lettünk egy kiváló összefoglaló művel. A német és angol nyelvű összefoglalás, a gazdag térképanyag és irodalmi felsorolás segíti a könyv értékeinek bemutatását, erdészeknek, természetkutatóknak egyaránt érdemes kezébe venni.

A könyv megvásárlásának lehetőségeiről a Nyugat-Magyarországi Egyetem Növénytan Tanszékétől szerezhetünk tájékoztatást.

Bemutatta: **Dr. Szodfridt István**